

AYOLLAR JINSIY A'ZOLARINING YALLIG'LANISH KASALLIKLARI

Muallif: Komilova Mohichexra Dilmurodjon qizi

Tashkilot: Quva Abu Ali ibn Sino nomidagi jamoat salomatligi texnikumi

Maxsus fan o'qituvchisi

ANNOTATSIYA: Ayollar jinsiy a'zolarining yallig'lanish kasalliklari ginekologiyada eng ko'p uchraydigan patologik holatlar sirasiga kiradi. Ushbu kasalliklar bakterial, virusli, zamburug'li va parazitlar infeksiyalar natijasida rivojlanib, reproduktiv salomatlikka jiddiy zarar yetkazishi mumkin. Maqolada etiologiya, patogenez, klinik belgilar, diagnostika, zamonaviy davolash usullari va profilaktika choralari ilmiy asosda yoritilgan.

ABSTRACT (English): Inflammatory diseases of the female reproductive organs are among the most common gynecological pathologies. These conditions are caused by bacterial, viral, fungal, and parasitic infections and may significantly affect reproductive health. This article discusses etiology, pathogenesis, clinical manifestations, diagnosis, modern treatment approaches, and preventive measures.

KALIT SO'ZLAR: Yallig'lanish, endometrit, salpingit, ooforit, vaginit, infeksiya, reproduktiv salomatlik, ginekologiya.

KEY WORDS (English)

Inflammation, endometritis, salpingitis, oophoritis, vaginitis, infection, reproductive health, gynecology.

KIRISH

Ayollar reproduktiv tizimi tashqi va ichki jinsiy a'zolardan iborat bo'lib, ularning sog'lomligi umumiy organizm salomatligi va reproduktiv funksiyalar uchun juda muhimdir. Turli infeksiyon omillar ta'sirida jinsiy a'zolarda yallig'lanish

jarayonlari rivojlanadi. Ushbu kasalliklar o'z vaqtida aniqlanmasa, bepushtlik, surunkali og'riq va gormonal buzilishlarga olib kelishi mumkin.

ASOSIY QISM

1. Yallig'lanish kasalliklarining tasnifi

1.1. Tashqi jinsiy a'zolar yallig'lanishi

Vulvit

Bartolinit

Kolpit (vaginit)

1.2. Ichki jinsiy a'zolar yallig'lanishi

Endometrit (bachadon shilliq qavati yallig'lanishi)

Salpingit (bachadon naylari yallig'lanishi)

Ooforit (tuxumdon yallig'lanishi)

Adneksit (bachadon naylari va tuxumdon yallig'lanishi)

2. Etiologiya (kelib chiqish sabablari)

Kasallikning asosiy sababchilari:

Bakteriyalar (Staphylococcus, Streptococcus, E. coli)

Jinsiy yo'l bilan yuqadigan infeksiyalar (xlamidiya, gonoreya)

Zamburug'lar (Candida albicans)

Viruslar (herpes simplex, HPV)

Gigiyena qoidalariga rioya qilmaslik

Immunitet pasayishi

Abort va tugʻruqdan keyingi asoratlar

3. Patogenez

Infeksiya jinsiy yoʻllar orqali kirib, shilliq qavatda yalligʻlanish chaqiradi.

Keyinchalik:

Qon tomirlar kengayadi

Shish va qizarish paydo boʻladi

Yiringli ajralmalar hosil boʻladi

Agar jarayon chuqurlashsa, ichki aʼzolarga tarqaladi

4. Klinik belgilar

Umumiy simptomlar:

Pastki qorin ogʻrigʻi

Harorat koʻtarilishi

Holsizlik

Mahalliy belgilar:

Qindan ajralma (yiringli, hidli)

Qichishish va achishish

Jinsiy aloqada ogʻriq

Hayz sikli buzilishi

5. Diagnostika usullari

Ginekologik ko'rik

UZI tekshiruvi

Mikroskopik surtma tahlili

Bakteriologik ekish

PCR diagnostika (infeksiyalarni aniqlash)

Qon tahlili (leykotsitoz, yallig'lanish belgisi)

6. Davolash usullari

6.1. Etiotrop davolash

Antibiotiklar (azitromitsin, seftriakson)

Antifungal preparatlar (flukonazol)

Antiviral dorilar

6.2. Yallig'lanishga qarshi davolash

NSAID preparatlar

Og'riq qoldiruvchilar

6.3. Mahalliy davolash

Vaginal shamchalar

Antiseptik eritmalar

6.4. Qo'shimcha terapiya

Immunitetni oshiruvchi vositalar

Vitaminlar

7. Asoratlari

Bepushtlik

Surunkali adneksit

Ektopik homiladorlik

Bachadon naylarining yopilishi

Surunkali og'riq sindromi

8. Profilaktika

Shaxsiy gigiyena qoidalariga rioya qilish

Himoyalangan jinsiy aloqa

Vaqtida ginekolog ko'rigidan o'tish

Infeksiyalarni erta davolash

Immunitetni mustahkamlash

XULOSA

Ayollar jinsiy a'zolarining yallig'lanish kasalliklari keng tarqalgan va jiddiy tibbiy muammo hisoblanadi. Ularni erta aniqlash va to'g'ri davolash reproduktiv salomatlikni saqlashda muhim rol o'ynaydi. Profilaktik choralarga rioya qilish kasalliklarning oldini olishda eng samarali yo'ldir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

Williams Gynecology

WHO Reproductive Health Guidelines

Novak's Gynecology

Ginekologiya darsligi (Tibbiyot oliygohlari uchun)

O'zbekiston SSV klinik protokollari